

2020-06-11
Ku2020/01402/MD**Kulturdepartementet**Jämställdhetsmyndigheten
Box 73
424 22 Angered

Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att genomföra en förstudie om delaktighet och deltagande i den lokala demokratin

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Jämställdhetsmyndigheten att genomföra en förstudie om förutsättningarna och möjligheterna för kvinnor och män i områden med socioekonomiska utmaningar att delta i demokratiska processer och att utöva inflytande lokalt. Förstudien ska avse dels beslutsprocesser kopplade till den kommunala demokratin, dels mer informella processer i lokalsamhället. Uppdraget syftar till att, med utgångspunkt från att det 2021 är 100 år sedan demokratin genombröts i Sverige, bidra med kunskap kring likheter och skillnader i kvinnors och mäns förutsättningar och möjligheter i områden med socioekonomiska utmaningar.

Jämställdhetsmyndigheten ska i uppdragets genomförande samverka med Delegationen mot segregation (Delmos) samt med Kommittén Demokratin 100 år (Ku 2018:02). Jämställdhetsmyndigheten får för genomförandet av uppdraget under 2020 disponera högst 1 miljon kronor från anslag 6:1 Allmänna val och demokrati, ap. 11. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 december 2020. Rekvirerade medel som inte har förbrukats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 20 juni 2021.

En redovisning av uppdraget i form av en rapport och en ekonomisk redovisning ska lämnas till regeringen (Kulturdepartementet) senast den 3 mars 2021. Rapporten ska innehålla en beskrivning av uppdragets genomförande samt en redovisning av preliminära resultat och slutsatser. Rapporten ska också innehålla förslag till hur en fördjupad och utvidgad studie skulle kunna utformas och genomföras.

Bakgrund

År 2021 är det 100 år sedan både kvinnor och män för första gången fick rösta i val till riksdagen. Under 2020 och 2021 genomför regeringen därför en nationell kraftsamling – *Demokratin 100 år*. Målet är att främja en uthållig och levande demokrati i hela landet genom att stärka förutsättningarna för människor att i större utsträckning aktivt kunna delta i demokratin. Genom olika insatser avser regeringen att främja deltagande och delaktighet i demokratin, öka kunskaperna och stärka demokratins motståndskraft.

Delmos fick 2018 i uppdrag att undersöka deltagandet i demokratin i områden med socioekonomiska utmaningar (Ku2018/01404/D). Uppdraget gavs mot bakgrund av regeringens strategi för en stark demokrati i vilken bland annat framgår att demokratiskt utanförskap är en central utmaning. Uppdraget delredovisades den 15 juni 2019 och slutredovisades den 31 mars 2020 i rapporten *En demokrati för alla?*. Delmos har jämfört olika typer av områden baserat på SCB:s Demografiska statistikområdesindelning (DeSO).

Rapporten visar att det finns en skillnad i demokratiskt deltagande, dels mellan boende i områden med socioekonomiska utmaningar och boende i andra områden, dels mellan tätort och landsbygd. Generellt sett röstar kvinnor i något högre grad än män i allmänna val, en skillnad som är ännu större i områden med socioekonomiska utmaningar. Deltagandet i demokratin mellan valen är vanligare bland män, inrikes födda och personer med eftergymnasial utbildning (Ku2020/00785/MD).

Skälen för regeringens beslut

Det är angeläget att kunskapen om likheter och skillnader i kvinnors och mäns förutsättningar för demokratiskt deltagande fördjupas. Regeringen bedömer att Jämställdhetsmyndigheten, i samverkan med Delmos, genom uppdraget kan bidra till fördjupad kunskap om förutsättningarna och möjligheterna för kvinnor och män i områden med socioekonomiska utmaningar att delta i demokratiska processer och att utöva inflytande lokalt.

Jämställdhetsmyndigheten har regeringens uppdrag att följa upp de sex jämställdhetspolitiska målen. Mäns och kvinnors deltagande i lokala beslutsprocesser berör framför allt det första jämställdhetspolitiska delmålet (En jämn fördelning av makt och inflytande). Förutsättningarna för att ha inflytande och vara inkluderad i lokala beslutsprocesser i områden med

socioekonomiska utmaningar och på landsbygden berör också delmål 2 (Ekonomisk jämställdhet) och delmål 3 (Jämställd utbildning).

På regeringens vägnar

Amanda Lind

Emil Plisch

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM, IAS
Kommittén Demokratin 100 år (Ku 2018:02)
Delegationen mot segregation
Jämställdhetsmyndigheten
Kammarkollegiet